

Thema:	Het vergevingsgebed
Tekst:	Zondag 51
Lezen:	Matteüs 18: 21-35
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 25 augustus 2013 (09.30 uur) L.S.K. Hoogendoorn

v/g

ps. 36:2

TW: versie 2 van ds. Bas Luiten

ps. 36:3

gebed

doop Daan Bolhuis: -doopformulier 1

-Opwekking 710 (gebed om zegen; piano: Marianne Bos)

L Mt. 18²¹⁻³⁵

ps. 130

T HC 51

GK gz. 37:6

gebed

kollekte: kerk/BBK

Opwekking 599 (piano: Marianne Bos)

zegen

1 inleiding

Ditmar en Ingmar maken ruzie.

Mamma zet Ditmar en Ingmar in de gang onder een bordje aan de muur.

Mamma leest voor wat er op staat:

'Vrede zij dezen huize'.

Mamma zegt tegen Ditmar en Ingmar:

'Zeg dat het je spijt, geef elkaar een hand en een kusje.'

Ditmar en Ingmar geven elkaar een hand en een kusje.

Mamma haalt de snoeptrommel op en geeft hen een lollie.

Later denken ze er aan terug, als ze een ruzie moeten bijleggen.

Een moeilijke les: elkaar vergeven.

Zeker als je vindt dat jij gelijk hebt en de ander niet.

De beste advocaat voor jou ben jezelf: "t Ligt níet aan mij!"

De tv-serie *het Familiediner* van de EO laat jarenlange ruzies zien, die gelukkig worden bijgelegd.

Maar een lange weg van wederzijdse verbittering ging eraan vooraf...

HET 5^E GEBED: HET VERGEVINGSGEBED

2 vergeven

Wat is vergeven?

Je kunt het op veel manieren omschrijven.

Vergeven is uitgommen.

Je hebt buiten de lijnen getekend.

Je gomt die potloodstrepen weg: niks meer van te zien!

Wij zijn buiten de lijnen van Gods wet gegaan.
Die hebben we over-treden.
God doet onze over-tredingen weg.

Vergeven is bedekken.
Je hebt een puistje of ouderdomsvlekje op je gezicht.
Met een smeerseltje bedek je het.

God bedekt met Christus' bloed de zondevlekken op onze ziel: HC 51.126.

Vergeven is wegsturen.
Op Grote Verzoendag werd de bok, beladen met Israëls zonden, de woestijn in gestuurd.
God stuurde zijn Zoon, beladen met onze zonden, weg naar de hel.
Hij heeft Hem zó verlaten als Hij ons nooit verlaten zal!
Vergeven is laten zakken, vieren, losmaken.
Wat een gejuich toen de gehate hakenkruisvlag van nazi-Duitsland werd neergehaald!
God laat de banier van onze zonden zakken en maakt ons ervan los.

Vergeven is vloeibaar maken.
Onder druk wordt hard gesteente vloeibaar.
God zet onze keiharde zonden onder de druk van zijn liefde en van Christus' bloed.
Ze worden vloeibaar en kunnen wegvloeien in zijn eindeloze Zee van Vergeten: Micha 7¹⁹.

Vergeven is laten verloren gaan.
God laat onze zonden verloren gaan.

Uitgommern, bedekken, wegsturen, losmaken, vloeibaar maken, verloren laten gaan,
ziehier de omschrijvingen van vergeven.

3 Wat wordt ons vergeven op het 5^e gebed en wat vergeven wij?

Zonden.

Wat zijn zonden?

Onze missers voor het open doel van Gods wet.
Beschaamd druip de voetballer af die een strafschoep mist.
Beschaamd druipen wij af.
God heeft ons zó goed geschapen, en tóch missen wij keer op keer.
Geen andere goden: dus wel.
Ouders eren: dus niet.
Niet moorden: met woorden doen wij het.
Enz.

Met onze zonden bouwen wij schuld op bij God en onze naaste.
Wij hebben een kolom actieve zonden.
Wij overtreden Gods wet in gedachten, met woorden en daden.
Wij hebben een kolom passieve zonden.
Wij laten na wat wij God en onze naaste verschuldigd zijn.
De liefde allereerst, en dan ook bv. vergevingsgezindheid.
Zondigen is niet maar een kwestie van weinig tot veel overtredingen van Gods geboden..
Het is allereerst een scheve houding, een kwalijke neiging die ons hiertoe aanzet.

Heeft Daan ook al zo'n boekhouding?

Hij weet het verschil niet tussen links en rechts, laat staan tussen goed en kwaad: Jona 4¹¹.
HC 51.126 noemt ook: *de slechtheid die altijd nog in ons is*.
Zijn doopformulier brengt die ook onder woorden.
Hij is recht van lijf en leden.
Hij is krom van zonden, vergroeid, mismaakt.
Hij kende een goede start.
Voor God en zijn rijk is zijn start vals.
Als God het niet verhoedt, verongelukt hij.

Het evangelie is de blijde mare (boodschap) van: God bewaart me.¹
Vergeven is: afspoelen, wegspoelen.
God spoelt je schoon van je zonden en laat die weglopen in het afvoerputje.
In de doop laat God dit zien en voelen.

Ook in het HA.
Christus vergoot in zijn gewelddadige dood zijn bloed voor al uw zonden.
Daan wordt nog gewassen en verschoond.
Jullie moeten hem later leren zichzelf te douchen en schone kleren aan te trekken.
Leer hem, leer uw kind zich van zijn/haar zondevuil schoon te laten wassen door Christus' bloed.
Leer hem/haar te leven uit zijn/haar doop.
Leer hem/haar heen te leven uit de viering van het HA.

4 Mt. 18²¹⁻³⁵

Laten wij luisteren naar Jezus' onderwijs, van Hem leren en het toepassen.

Petrus zoekt de grens op: 7x vergeven: dan ben je toch zeker wél groot in Gods rijk!
Hoe verhoudt zich de tucht: binden en ontbinden, met vergevingsgezindheid?

Die is grenzeloos.
Kaïn stelt een grens aan zijn wraak: 7x.
Zijn nazaat Lamech overtroeft hem met 77x: Gn. 4²⁴.
Tegenover dit negatief stelt Jezus het positief in overtreffende trap: 70x7x vergeven.

Een schuld gelijk aan het jaarloon van 300.000 werknemers...!
De slaaf, financieel topambtenaar in het koninkrijk, heeft blijkbaar een financieel wanbeleid gevoerd.
Zijn verkoop, met zijn hele huishouding, weegt niet tegen het enorme tekort op.
Zijn wanhopig en uiterst beroep op het geduld van de koning is niet tevergeefs.
Dit geduld is als elastiek: zeer rekbaar.
Tot zijn stomme verbazing hoort deze hooggeplaatste slaaf:
'Kwijtgescholden, ga heen in vrede!'
Het onvoorstelbare gebeurt.
De koning neemt zijn verlies.

Voor wie staat deze koning model?

Voor God.

En de slaaf?

U, jij, ik.

Hoog geplaatst, diep gevallen.

Zijn wij ons bewust hoe zwaar negatief ons saldo is bij onze God en Koning?

Dat er geen beginnen aan is om ons tekort aan te zuiveren?

Wij onderscheiden tussen kleine en grote zonden.

Een ruzie tussen Ditmar en Ingmar is heel wat kleiner dan een president die zijn volk met gifgas bestookt.²

Maar zelfs de geringste zonde houdt ons bij God en ons eeuwig geluk vandaan.

En wij stapelen dagelijks schuld op schuld...

Waarop kunnen wij ons anders beroepen dan op Gods lankmoedigheid:
zijn rekbaar en grenzeloos geduld?

Zijn wij nog verwonderd als wij bidden: 'Vergeef ons onze schulden!'

en wij er *amen* op zeggen: 'Kwijtgescholden, ga heen in vrede!'

Maken wij een vreugdedans, jubelen wij het uit van overlopende dankbaarheid?

God heeft zijn Zoon onze tekort laten aanvullen.

Ipv ons te willen verliezen, verliet de Vader zijn enige innig geliefde Zoon.

Wie is de grootste in Gods koninkrijk?

U/jij/ik, als wij ons een begenadigd zondaar weten aan wie het meeste vergeven moest worden...!

---

¹ Naar Willem Barnard, *De mare van God-bewaart-me. Over de eerste drie hoofdstukken van het vierde evangelie*. Zoetermeer 2002 [Uitgeverij Meinema].

² President Assad van Syrië.

Wat die andere slaaf: mijn naaste/br./zr., mij schuldig is,
is niets vergeleken met de schuld van deze eerste slaaf bij zijn koning: mij:
maar 1 miljoenste deel.

Afschuwelijk:

-Kaïn doodt Abel

-Jakob bedriegt vader Isaäk en broer Esau

-David doodt Uria en pleegt overspel met diens vrouw

-enzenzenz.

Toch belijdt David: Tegen U, tegen U alleen heb ik gezondigd: Ps. 51⁶.

Mensen kunnen elkaar de vreselijkste dingen aandoen:

marteling, incest, dood door schuld, uitbuiting...

Elke zonde tegen elkaar is allereerst zonde tegen God en zijn gebod:

God liefhebben en je naaste als jezelf.

Dat 1 miljoenste deel was het geld van de koning.

Ook dit klein bedrag was de eerste slaaf kwijtgescholden.

Als hij het toch wil innen, doet hij dat om zijn eigen kas te spekken.

Daarom noemt de koning hem *slecht*:³².

De slaaf doet niet wat hij *moest* doen: medelijden hebben, volgens het beginsel:

Wat u wilt dat u gebeurt, doe dat ook een ander.

Daarom zet de koning zijn zojuist verleende gratie om in eeuwig lang.

De slaaf komt onder deze straf nooit meer uit...

Wat kan het moeilijk zijn de ander te vergeven!

Hij/zij trapt je op je hart.

De pijn van onrecht en geen excuus is vaak erger dan lichamelijke pijn.

Toch: probeer te relativieren: 1 miljoenste deel t.o.v. onze schuld bij God...

Vergeven is niet de zonde vergeten of ontkennen.

Vergeven is niet de zondaar excuseren: 'Kon hij/zij er wat aan doen?'

Vergeven is wegsturen, loslaten, je niet laten gijzelen door de zondaar.

Vergeven is: jezelf niet wreken, het oordeel overlaten aan God,

en door je vijand goed te doen vurige kolen op zijn hoofd stapelen: Ro. 12^{19vv}.

De vrouw van Abraham Kaper, beul in WO II op het Scholtenhuis, Grote Markt, Groningen,

waar nu het Forum gebouwd wordt, vroeg gratie voor haar man aan Koningin Wilhelmina.

De Koningin antwoordde: 'Bij God is er misschien genade voor Uw man, maar niet bij de mensen'.³

Let op Jezus' toepassing: ³⁵.

Als u niet wilt vergeven, sluit u zichzelf buiten Gods vergeving.

U staat de verhoring van dit 5^e gebed in de weg.

Die klinkt als een vloek uit uw mond in Gods oren.

5 toepasselijke voorbeelden

Jezus' 1^e kruisgebed: *Vader, vergeef hun...*: Lc. 23³⁴.

Stefanus, als men hem stenigt onder Saulus' goedkeurende blikken:

'Heer, reken hun deze zonde niet aan!': Hd. 7⁶⁰.

Vreselijke beelden uit de egyptische stad Minya.

Christelijke kerken, scholen en een cultureel centrum zijn door Moslimbroeders in brand gestoken.

In twee dagen tijd in totaal 82 kerken met vuur verbrand.

Mensen huilen en zingen met verstikte stem hun klacht en hoop en verwachting van God.

Onthullende en ontroerende beelden liet Nieuwsuurverslaggever Jan Eikelboom ons zien.⁴

Een fractie slechts van de wijd en zijd verbreide wraakzucht.

Ds. Ibrahim leidt een dienst vanachter een door brand geblakerde kathedraal in een kerk in Minya.

Hij preekt geen haat.

Integendeel: 'Dit zal ons leren betere christenen te zijn'.

Hoe kunnen zij vergeven?

Omdat zij beseffen dat zij allereerst van genade en vergeving leven.

³ Drs. Mmonique Brinks, *Het Scholtenhuis 1940-1945. Deel 2: Daders*, 217, Bedum/Groningen 2013.

⁴ Tv-actualiteitenrubriek ma. 19-08-2013; ND di. 20-08-2013.

Vergeving werkt als een echo.

Als ik zeg: 'Ik vergeef niet, zegt God aan mijn adres: 'Ik vergeef niet.'

Vergeving werkt als een weegschaal/balans.

De schaal van door mij ontvangen vergeving gaat des te hoger naarmate ik de andere schaal vul met mijn wil om mijn naaste te vergeven.

Wij zijn gedoopt.

Wij vieren HA.

Stelt u zich dan de vraag:

Kan en wil ik eerlijk en oprecht tegenover God en mijn naaste, al is die mijn vijand, dit 5^e gebed bidden?

U kunt en wilt het, als u ziet op uw enorme schuld tegenover God, uw kleine schuld tegenover elkaar, en op Gods onmetelijk medelijden en barmhartigheid, zichtbaar in het gebroken brood en de uitgegoten wijn op de Tafel van uw Heer.

Proef, en geniet de goedheid van de HEER: Ps. 34^{9a}.

Zullen wij elkaar dan ook doen proeven en genieten van elkaars vergeving?

Wat is hierop uw antwoord richting God, uw naaste: uw medegedoopte en mede-HAA-ganger, en uw geweten?

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van, en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.

lsk.hoogendoorn@solcon.nl